

L'Autònoma honora el descobridor de l'estructura del DNA

James D. Watson va ser investit el 24 de maig nou doctor *honoris causa* de la UAB. **PÀG. 3**

ONZE NOVETATS A LA UNIVERSITAT D'ESTIU

La Universitat d'Estiu de la UAB arriba enguany a la desena edició amb onze activitats noves. Repeteix també l'experiència dels Migdies de la Universitat d'Estiu, un espai comú de trobada per als alumnes de tots els cursos. **PÀG. 13**

UN CONCERT TANCA L'ANY DE LA FÍSICA

El 26 de maig, l'Any de la Física de la UAB es va cloure amb un concert espectacular. El rector de la Universitat, Lluís Ferrer, va destacar l'èxit d'aquest any temàtic «gràcies a la feina de les diferents associacions culturals de la UAB». **PÀG. 5**

INAUGURAT EL VIVER D'EMPRESSES VE3B

El 25 de maig va tenir lloc la inauguració de la nova bioincubadora VE3B. Està situada a la Facultat de Medicina i és un viver que acull empreses derivades que es dediquen als àmbits de la biotecnologia i la biomedicina. **PÀG. 9**

Els rectors es posicionen a favor d'un catàleg respectuós amb l'autonomia de les universitats

➤ El rector va repassar els acords del darrer Claustre i va reiterar que proposarà avançar les eleccions

El procés d'elaboració del catàleg de titulacions i la inquietud que ha generat en moltes de les universitats espanyoles van ser el primer tema de l'informe del rector en el Consell de Govern de l'1 de juny passat. El rector va explicar que la visió restrictiva que han manifestat les subcomissions del Consell de Coordinació Universitària en analitzar el futur conjunt de titulacions ha fet que les universitats facin pressions sobre el Ministeri d'Educació i Ciència, i que aquest «està reconsiderant el seu plantejament».

La postura de molts rectors, sobretot dels de les universitats catalanes, és que aquest catàleg ha de ser flexible i compatible amb l'autonomia de les universitats, de manera que hi puguin encabir la seva pròpia oferta acadèmica. En aquest sentit, el rector va dir que el mateix president del govern espanyol va aprofitar una reunió de rectors que va tenir lloc a Sevilla per mostrar el seu compromís amb les humanitats i va voler tranquil·litzar les universitats.

El Parlament de Catalunya va demanar la compareixença de Lluís Ferrer, actual president de l'Associació Catalana d'Uni-

versitats Públiques, perquè informés sobre la situació general de les universitats. Per tal de consensuar els temes de la compareixença, el rector es va reunir amb la resta de representants d'universitats públiques catalanes. Així, es va decidir informar el Parlament sobre els problemes derivats de la manca d'autonomia universitària i sobre el finançament de les universitats. Segons Ferrer, es va produir un debat intens i, posteriorment, es va acordar que s'informaria periòdicament el Parlament sobre l'evolució de les universitats catalanes.

Lluís Ferrer va destacar els èxits de la cerimònia d'investidura de James D. Watson com a doctor *honoris causa* de la UAB i de la cloenda de l'Any de la Física

El rector va fer també una anàlisi de la darrera sessió del Claustre, que va tenir lloc el 4 de maig, i dels acords que s'hi van prendre. En primer lloc, va valorar positivament l'elecció de Jordi Porta com a síndic de Greuges de la UAB. Després va destacar la importància del paper que ha de desenvolupar la Comissió d'Anàlisi i Seguiment de l'adaptació de la UAB a l'Espai Europeu d'Edu-

cació Superior (EEES). Sobre la moció que es va presentar sobre la política de recursos humans, el rector va recordar els temes de la seva intervenció i el debat que hi va haver respecte d'això, com també la proposta d'avançar les eleccions a rector per tal que la UAB enforteixi el seu projecte de futur. Una proposta que, segons el rector, es presentarà a la sessió del Consell de Govern prevista per al mes de juliol.

Per acabar, el rector va fer un repàs de les últimes activitats institucionals organitzades per la UAB. Va destacar l'èxit de l'acte d'investidura del Dr. James Dewey Watson com a doctor *honoris causa*, i de l'acte de tancament de l'Any de la Física, el 26 de maig, en el qual va agrair especialment la col·laboració del Departament de Física en el bon desenvolupament d'aquesta commemoració al llarg de tot l'any. Va anunciar que la Festa Major de l'Autònoma tindrà lloc el 3 de novembre vinent i que el nou any temàtic de la UAB estarà dedicat a un tema emergent com és l'Àsia Oriental.

L'Any de l'Àsia Oriental girarà al voltant de set activitats de caire acadèmic: economia, política, societat, pensament, art, llengua i literatura, a més de ciència i tecnologia. Tot això estarà acompanyat de cicles de pel·lícules i documentals i d'altres activitats paral·leles, com fires, concerts i exposicions.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.es/relacions-institucionals

ACORDS

ELECCIÓ DE LES COMISSIONS DEL CONSELL DE GOVERN

S'acorda l'elecció dels membres de les comissions del Consell de Govern següents: Comissió d'Afers Acadèmics, Comissió d'Afers d'Estudiants, Comissió de Doctorat, d'Economia i Organització, Comissió d'Investigació, Comissió de Personal Acadèmic, Comissió de Política Lingüística,

Comissió de Qualitat i Avaluació i Comissió de Relacions Internacionals i Cooperació.

CRITERIS D'ACCÉS A CIÈNCIA I TECNOLOGIA DELS ALIMENTS

S'acorda aprovar l'oferta de places i criteris d'accés a la titulació de Ciència i Tecnologia dels Aliments per al curs acadèmic 2005-2006.

CESSIÓ D'ESPAIS

S'acorda cedir l'ús d'un espai de 700 m² per a l'ampliació del CREAM i d'un espai de 200 m² per a l'ampliació del CRM.

REGLAMENTS D'ESTRUCTURES BÀSIQUES DE LA UAB

S'acorda ratificar l'aprovació del Reglament d'Enginyeria de la Informació i de les Comunicacions.

CAMPUS

James D. Watson, investit doctor *honoris causa*

La UAB reconeix el descobridor de la doble hèlix, l'estructura del DNA

➤ A la seva lliçó magistral, Watson va defensar la llibertat d'investigació en manipulació genètica

James Dewey Watson, descobridor de l'estructura del DNA l'any 1953, va ser investit doctor *honoris causa* per la UAB el 24 de maig passat, a proposta de la Facultat de Medicina. L'acte va fer omplir de gom a gom l'aula magna de l'edifici UAB Casa Convalescència.

En la seva conferència, «Viewpoint: all for the good. Why genetic engineering must soldier on», sobre els beneficis de l'enginyeria genètica, Watson va defen-

L'investigador nord-americà és l'últim supervivent de l'equip científic que va descobrir els fonaments de la vida

sar la llibertat de la investigació en manipulació genètica, que, segons la seva opinió, s'ha de mantenir independent dels governs i de l'Església.

L'investigador nord-americà, últim supervivent de l'equip que va descobrir els fonaments de la vida, va ser apadrinat pel catedràtic de la UAB i director de l'Institut Català de Cardiologia, Antoni Bayés de Luna, qui va definir-lo com una

PARETO

Watson va parlar dels beneficis de l'enginyeria genètica.

«autèntica llegenda viva». Bayés de Luna va comparar Watson amb Einstein, ja que tots dos, als vint-i-cinc anys i amb un escàs currículum, van fer grans aportacions als seus camps respectius de la ciència.

A la cerimònia, van ser-hi presents el conseller del DURSI, Carles Solà; l'alcalde de Barcelona, Joan Clos; el secretari general del Departament de Salut de la Generalitat, Joan Cornet; el degà de la Facultat de Medicina de la UAB, Àlvar Net; i el director general de Genoma Espanya, José Luis Jorcano, entre altres

personalitats. És la primera vegada que una universitat espanyola li concedeix aquest guardó. En acabar l'acte, desenes d'estudiants, joves investigadors i professors universitaris van reclamar autògrafs a l'investigador, qui no va dubtar a concedir-los al llarg d'una bona estona.

Premi Nobel de Medicina i Fisiologia l'any 1962, juntament amb Francis Crick i Maurice Wilkins, pel descobriment de l'estructura en doble hèlix de la molècula de DNA, Watson és actualment rector (*chancellor*) del Cold Spring Harbor Laboratory de Nova York.

Watson i l'estructura del DNA

James Dewey Watson va néixer el 1928 a Chicago. El 1950 es va llicenciar en Zoologia a la universitat de la seva ciutat natal i va obtenir el doctorat a la Universitat d'Indiana. A la Universitat de Copenhagen es va dedicar a l'estudi de la funció del DNA en partícules de virus. Durant un congrés a Nàpols, va conèixer Francis Crick i, més tard, es va incorporar al seu equip a Cambridge. Watson i Crick van cercar un model de la molècula de DNA que respongués a tots els coneixements físics, químics i biològics coneguts. Els investigadors van establir que la molècula de DNA tenia una estructura en doble hèlix al voltant d'un eix comú integrat per quatre elements bàsics (timina, citosina, adenina i guanina), que només poden formar quatre tipus de combinacions entre ells.

Collita de 1962

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, va glossar la personalitat científica i humana del doctor Watson, com també la seva joventut ambiciosa quan va fer la descoberta que va revolucionar la biologia. El rector va evocar les inquietuds dels joves científics que van fer que el segle xx comencés com el segle de la física i acabés sent el segle de la biologia. Ferrer va recordar la novel·la de John Steinbeck *Cannery Row*, amb el simpàtic Doc, del Western Biological Laboratory, que amb els seus afany encarna el biòleg pre-molecular. Steinbeck va rebre el premi Nobel de Literatura el 1962, el mateix any que James Watson. «Quina collita, la de 1962», va dir Ferrer, que va acabar afirmant que amb aquest acte es reconeixia la trajectòria d'una de les persones amb qui compartim valors i ens ajuden a ser millors.

Torna el Campus Ítaca

➤ Aquesta activitat vol animar a seguir estudiant els 240 alumnes de tercer d'ESO que hi participen

Després de l'èxit de l'edició de l'estiu passat, torna el Campus Ítaca de la UAB amb més estudiants, més durada i més activitats. Un total de 240 alumnes de tercer d'ESO, en tres torns repartits entre els mesos de juny i juliol, viuran aquesta experiència socioeducativa que vol animar els alumnes a continuar estudiant després d'acabar l'ensenyament secundari obligatori. Ahora, vol ser un espai de convivència entre alumnat d'entorns socials diversos i potenciar l'ús del català.

El perfil d'alumnat al qual va adreçat són estudiants amb bones capacitats però que, pel seu entorn familiar i social o per altres motius, no sempre se senten atrets per l'opció de continuar estudiant, possibilitat que, d'altra banda, veuen difícil i costosa. Sovint, tampoc no s'adonen de la importància de la formació per al seu futur professional i laboral, que veuen molt llunyà.

ZAMORA

Els participants es reparteixen en tres torns.

El programa, que és gratuït per a l'alumnat, consisteix en una estada diürna de dues setmanes al campus de la UAB, durant la qual els nois fan activitats acadèmiques i lúdiques. Organitzats en grups de deu alumnes, cada grup té un tutor que els acompanya en totes les activitats. Els tutors són joves llicenciats o estudiants d'últim any d'universitat que tenen experiència de treball amb grups d'adolescents. A la sessió de cloenda, amb l'assistència dels pares i de les autoritats acadèmiques, cada grup presenta els resultats del seu treball.

BREUS

Debat sobre la seguretat en els municipis turístics

L'Escola de Prevenció i Seguretat Integral va acollir, el mes de juny, la conferència «La seguretat en els municipis turístics», a càrrec del cap de la Policia Local de Salou, Josep Lluís Gargallo, i del president del Patronat de Turisme i regidor de Turisme del municipi, Marc Montagut i Prats. La xerrada va tractar sobre la seguretat als municipis turístics, a causa de l'increment del nombre d'habitats que té lloc a l'estiu.

Jornada de conscienciació sobre les malalties rares

La Fundació Doctor Robert i la Federació Espanyola de Malalties Rares van organitzar les II Jornades de Conscienciació sobre les Malalties Rares, per tal d'analitzar la situació d'aquestes patologies i avançar en benefici dels pacients i les seves famílies. Existeixen 5.000 malalties rares, que són aquelles que no afecten més de cinc persones per cada deu mil habitants. La consellera de Benestar i Família, Anna Simó, va inaugurar les jornades, a Casa Convalescència.

PREMIS

Maria Dolor Baró i Mariner, medalla Narcís Monturiol

Maria Dolores Baró i Mariner, professora del Departament de Física, Àrea de Física Aplicada, cap del Grup de Física dels Materials i directora científica del Servei de Microscòpia, ha rebut la Medalla Narcís Monturiol 2004 per part de la Generalitat, a proposta del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació. La distinció li ha estat concedida per la seva tasca acadèmica i per les seves contribucions científiques amb repercussió internacional en diverses línies d'investigació sobre materials nanoestructurats amb possibles aplicacions funcionals.

ZAMORA

Manuel Tost, honorat pel govern de França

El professor emèrit del Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB, Manuel Tost Planet, ha estat honorat recentment pel govern de França amb el títol d'Officier dans l'Ordre des Palmes Académiques, en reconeixença de la seva tasca en favor de la francofonia i del desenvolupament de les relacions entre la República de França i Catalunya. El professor Manuel Tost ha estat l'impulsor i l'esperit, des de l'any 1976, de les Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès a Espanya, que organitza anualment l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UAB.

ZAMORA

Àngels Pascual de Sans, medalla Narcís Monturiol

Àngels Pascual de Sans, professora del Departament de Geografia, catedràtica de Geografia Humana, llicenciada en Ciències i doctora en Economia, ha estat guardonada, pel Govern de la Generalitat, amb la Medalla Narcís Monturiol 2004 per la seva contribució al progrés científic i tecnològic de Catalunya. La doctora Pascual ha aplicat la seva recerca a l'àrea de la població, especialment en temes relacionats amb l'assentament de la població, la mobilitat espacial i les migracions. Enguany dirigeix el Grup de Recerca sobre Migracions (GRM), del Departament de Geografia.

ZAMORA

L'Any de la Física es clou amb el concert *Nocturns*

Conceptes com l'àtom, el temps o l'univers van adquirir una dimensió poètica a l'espectacle.

➤ Lluís Ferrer va destacar l'èxit de l'Any de la Física i va avançar el tema del curs vinent: l'Àsia Oriental

L'Any de la Física es va acomiadar amb música i poesia. El 26 del maig passat, el públic que va omplir la Sala Teatre de la UAB va gaudir del concert que va posar fi a l'Any de la Física. Lluís Ferrer, rector de la UAB, va presentar l'acte i va destacar l'èxit de l'organització de l'any temàtic dedicat a la física, «gràcies a les tasques integrades de les diferents associacions culturals de l'Autònoma».

El Cor, l'Orquestra, el Combo, el Grup de Cambra i els Recitadors de l'Aula de Música de la UAB van interpretar *Nocturns*. El poeta i físic David Jou va posar el text a la música dels alumnes de l'Escola de Música de Catalunya (Esmuc). Segons Poire Vallvé, director de l'Aula,

Nocturns és «un poema de poemes sobre l'evolució de la concepció del món».

Els sis nocturns de què va constar el concert són un homenatge als homes que han formulat aquestes concepcions –Einstein, Kepller o Copèrnic– i a la vegada són, *per se*, uns poemes polifònics: «L'objectivitat, el discurs de pensament,

El concert va retre homenatge als homes que han fet evolucionar la concepció que tenim del món: Copèrnic, Kepller, Einstein...

la subjectivitat, la vivència i l'emotivitat canten alhora», segons Vallvé.

El «Nocturn de Londres i París», o el «Nocturn de Croàcia i Praga» són algunes de les sis peces interpretades, on conceptes com l'àtom, el temps o l'univers van adquirir una dimensió poètica gràcies a David Jou. El professor de la

UAB és l'artífex d'una poesia metafísica en la qual conflueixen ciència i religió amb un fort component visual, que es va veure complementat per la successió d'imatges inspirades en les formes i els contrastos de la natura, que es van projectar a la pantalla instal·lada a la Sala Teatre.

El concert va unir, durant una hora, la física, la tecnologia, les arts musicals, les arts escèniques i la poesia, i és una mostra de la interdisciplinarietat en què s'ha basat el disseny del programa de l'Any de la Física, i que el rector va fer explícita en la presentació de l'acte.

Lluís Ferrer va agrair l'eficiència demostrada pels impulsors de l'Any de la Física i l'associació Cultura en Viu, en portar a terme l'organització de les conferències, els concerts i altres activitats que han donat forma a aquest any temàtic. El rector també va avançar al públic assistent el tema que marcarà les activitats de l'any 2005/2006 a la UAB: l'Àsia Oriental, i va assegurar que «serà molt original».

Tobias Owen i les darreres notícies des de Tità

Tobias Owen, professor de l'Institute for Astronomy de la Hawaii University i un dels responsables de la missió Cassini-Huygens a Saturn, va explicar les novetats que aquesta sonda espacial ens proporciona des del satèl·lit Tità. Es tracta de l'únic satèl·lit del sistema solar amb atmosfera, que, a més, recorda la que hi havia a la Terra prèvia a l'existència de vida. Owen va qualificar Tità com «el Peter Pan del sistema solar», ja que aquesta atmosfera, descoberta a principis del segle xx per l'astrònom català Josep Comas i Solà des de l'observatori Fabra de Barcelona, es manté eternament jove. La superfície de Tità és la més gran de les que encara no havien estat mai explorades, ja que l'atmosfera la fa invisible fins i tot a les sondes espacials que s'hi acosten, com va ser el cas de les Voyager. Owen va mostrar les fotografies d'aquesta superfície enviades per la sonda Huygens, que es va separar del mòdul orbitador Cassini per «aterrar» amb èxit sobre la superfície del satèl·lit fa pocs mesos.

Frank Wilczek i l'origen de la massa

Frank Wilczek, premi Nobel de Física l'any 2004, va pronunciar, el 5 de maig, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències, la conferència «The origin of mass and the feebleness of gravity», sobre l'origen de la massa i per què la força de la gravetat és tan feble

en comparació amb la resta de forces fonamentals. Wilczek va rebre el premi Nobel juntament amb David J. Gross i H. David Politzer pel descobriment de la llibertat asimptòtica en la interacció forta, un comportament dels quarks similar al d'una goma elàstica: quan els quarks es troben molt junts, es comporten com si no estiguessin sotmesos a cap tensió, mentre que si els intentem separar apareix una força que creix a mesura que incrementem la distància entre ells. Aquest fenomen explica per què els físics no han pogut observar mai quarks aïllats.

Mitjans de comunicació per a tothom

ZAMORA

Els ponents van destacar que les noves tecnologies condicionen cada cop més la integració social.

➤ La UAB acull un congrés sobre l'accessibilitat de les persones discapacitades als mitjans de comunicació

El congrés Media for All va reunir experts de tot el món relacionats amb l'accessibilitat en els mitjans de comunicació, que van analitzar, des d'una perspectiva pluridisciplinària, la necessitat de formació especialitzada en àrees com la subtitulació per a sords i audiodescripció, traducció o creació de pàgines web accessibles per als discapacitats, i no va faltar l'opinió dels usuaris o la crítica a les normatives que s'estan elaborant actualment sobre subtitulació o audiodescripció.

Aquestes jornades, coordinades per la professora Pilar Orero, van tenir lloc els dies 6, 7 i 8 de juny, a la Facultat de Traducció i d'Interpretació. La inauguració va ser presidida pel rector Lluís Ferrer, i van participar-hi la consellera de Benestar i Família, Anna Simó; el director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, Joan Majó; la presidenta delegada de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Núria Carrera; dos representants del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, Luis A. Osorio i José Antonio Gámiz, com també la degana de l'esmentada facultat, Laura Berenguer. Tots ells van posar de manifest la transcendència de les jornades en un món en què les noves tecnologies condicionen cada cop més la integració social.

A la taula rodona «L'audiodescripció i les arts audiovisuals a Espanya», Javier Romañach, membre del Fòrum de Vida Independent, va reivindicar que «fer una societat més justa és un dret i, per tant, és innegociable».

El president de l'Associació Catalana de Cecs i Disminuïts Visuals, Manel Martí, va lamentar la impossibilitat, per part de les persones amb discapacitat visual, de gaudir d'activitats culturals com el cinema o el teatre.

Aquest tema el va abordar Rosa Gratacós, professora emèrita de la UAB,

La futura normativa sobre accessibilitat «ha de preveure un disseny de la societat pensat per a tots els col·lectius»

que va presentar l'estudi «Accessibilitat al patrimoni cultural de les persones invidents», per fer més accessible la cultura audiovisual a Espanya.

Álvaro Pérez-Ugena, investigador de l'Institut de Dret Públic de la Universitat Rey Juan Carlos, va advertir que la futura normativa sobre accessibilitat «ha de preveure un disseny de la societat pensat equitativament per a tots els col·lectius de discapacitats».

Homenatge a Arthur Terry

La Facultat de Filosofia i Lletres va acollir l'homenatge al professor i crític literari Arthur Terry. Els professors Jordi Castellanos, Francesc Parcerisas, Josep Jaumà, el poeta i pedagog Jordi Cots Moner i Alan Yates, professor de la Universitat de Sheffield, van destacar les qualitats professionals i personals de Terry, catedràtic de la Universitat d'Essex i un dels principals catalanòfils anglesos. Durant l'acte es va plantar una olivera en record seu.

ARAGÓN

La UAB fa balanç del Pla per a la Sostenibilitat

L'any 2002 es va aprovar, en el marc del procés de l'Agenda Local 21 de l'Autònoma, el Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat de la UAB. L'11 de maig passat, va tenir lloc una jornada per tal de fer balanç i donar a conèixer les actuacions d'aquest pla, que consisteix en un instrument amb finalitat pràctica, on es preveu una sèrie d'actuacions i orientacions per avançar vers la sostenibilitat de la UAB. La implementació del pla es du a terme des del Servei de Prevenció i de Medi Ambient (SEPMA) de la UAB, amb la col·laboració de diferents departaments i àrees de la Universitat.

El balanç analitza les actuacions dutes a terme dins quatre àmbits d'acció: territori i medi natural (que valora la conservació dels espais boscosos i agrícoles,

entre d'altres), recursos i energia (ús d'energies renovables, gestió de l'aigua...), transport, mobilitat i accessibilitat (potenciar la mobilitat sostenible, garantir l'accés a les instal·lacions, etc.) i comunicació i sensibilització (iniciatives dirigides a promoure conductes cíviques, fomentar la participació, etc.).

Alguns dels projectes més emblemàtics duts a terme entre el 2002 i el 2004 han estat la instal·lació fotovoltaica de la plaça Cívica, la renovació de la senyalització dels itineraris de natura del campus i els programes de mobilitat sostenible (instal·lació de vehicles elèctrics i ús de biodièsel). Podeu consultar els continguts del balanç al web oficial del SEPMA: www.uab.es/osha/, a l'apartat «Participa en l'Agenda 21 de la UAB».

Escola Pesta, una experiència d'educació alternativa

➤ Rebeca i Mauricio Wild expliquen el seu mètode docent, basat en l'activitat espontània de cada nen

La sala de graus de la Facultat de Ciències de l'Educació va acollir, el 3 de juny passat, la xerrada a càrrec de Rebeca i Mauricio Wild, fundadors del projecte Pesta, a l'Equador. El matrimoni Wild va definir l'escola com un centre «no directiu», on s'eliminen els plans d'estudi obligatoris. La metodologia que defensen es basa en l'activitat espontània i autònoma de cada nen.

Davant d'un auditori mig ple, la cofundadora de Pesta va destacar que els nens prenen decisions des dels tres anys, i que «la relació de l'adult amb l'infant no és d'instrucció, sinó d'estar present». Mauricio Wild va assenyalar l'absència de classes com un tret distintiu del seu projecte: «No hi ha cursos, hi ha ambients preparats», i va advertir que la responsa-

El matrimoni Wild, fundadors de l'escola Pesta.

bilitat dels adults és «que els nens compreguin, no sàpiguen».

Actualment, antics alumnes del centre Pesta volen desenvolupar, en altres països, el model docent que defensa l'escola, que en els seus inicis, fa trenta anys, tenia poc més de deu nens.

Els creadors del projecte, que sempre s'ha mantingut en el límit del sistema educatiu del seu país, van avançar que l'escola tancarà les seves portes el proper 23 de juliol «per pressions institucionals», però es traslladarà a un indret proper, amb «una estructura diferent i noves idees», adaptades al context de les necessitats educatives actuals.

FOTONOTÍCIA

Presentació del procés de Bolonya a Sabadell

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, va presentar a l'auditori de la Biblioteca del Vapor Vell de Sabadell la proposta del nou Espai Europeu d'Educació Superior, que suposarà un canvi substancial de l'ensenyament superior que avui dia ofereix la nostra universitat. El rector va estar acompanyat pel director de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials, Manuel Álvarez, per la regidora de Serveis Centrals i de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Sabadell, Montserrat Capdevila, i pel president d'EUTIME (Antics Alumnes d'Empresarials), Joan Rius. Després de la conferència del rector, va tenir lloc un ampli debat sobre aquesta reforma i les conseqüències que comportarà.

BREUS

Xocolatines per cigarretes al Dia Mundial sense Tabac

El 31 de maig es va celebrar el Dia Mundial sense Tabac, una iniciativa de l'OMS que va ser secundada pel Programa de Salut de la Fundació Autònoma Solidària amb l'organització de diverses iniciatives per tal de prevenir l'aparició de nous casos de consum i promoure l'abandó del tabac entre els fumadors, com també sensibilitzar el conjunt de la comunitat universitària sobre les conseqüències del tabac, tant per als fumadors com per als no fumadors. Entre aquestes iniciatives destaca l'intercanvi de xocolatines per cigarretes i la instal·lació d'una carpa informativa a la plaça Cívica.

L'exvicepresident del Barça, Sandro Rosell, a la UAB

L'exvicepresident esportiu del FC Barcelona, Sandro Rosell, va assistir a una xerrada organitzada per l'associació Amics de la UAB, en la qual va pronunciar la conferència «Tots correm la nostra marató». Rosell va fer un recorregut per la seva trajectòria professional com a responsable de màrqueting en diferents empreses, i va parlar de la seva experiència al Barça.

La UAB signa un protocol amb l'Ajuntament de Cerdanyola

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, i l'alcalde de Cerdanyola, Antoni Morral, van signar el 8 de juny un protocol d'intencions pel qual ambdues parts es comprometen a solucionar els contenciosos en matèria tributària que estan en tràmit sense arribar als tribunals, com també a buscar mecanismes per evitar-los en el futur. El document estableix, a més, que, abans del 30 de setembre, s'haurà de signar un conveni de cooperació entre la UAB i l'Ajuntament de Cerdanyola que establirà l'aliança estratègica entre les dues institucions i regularà la relació entre la ciutat i la UAB.

La Universitat d'Estiu 2005 presenta onze activitats noves

➤ La Universitat d'Estiu repeteix l'experiència, iniciada l'any passat, dels migdies interdisciplinaris

El mes de juliol, l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UAB organitza els cursos de la Universitat d'Estiu 2005, que enguany presenten novetats destacades en el seu programa. Aquesta activitat està inclosa en l'oferta de crèdits de lliure elecció de la Universitat.

Les activitats s'engloben dins de quatre grans àrees: cultura i societat; medi ambient, salut i qualitat de vida; estudis científicotècnics; i cursos d'informàtica. Els cursos tenen lloc entre l'11 i el 22 de juliol. A més de la reedició dels que van tenir més acceptació els darrers anys i de l'espai obert Els Migdies de la Universitat d'Estiu, hi ha onze cursos nous.

PARETO

La Universitat d'Estiu arriba enguany a la desena edició. A més, per segona vegada es programa «l'espai comú interdisciplinari», un punt de trobada al final del matí, que vol ser un espai de comunicació entre tots els alumnes dels cursos.

La matrícula es pot fer tant per Internet com a la secretaria de l'ICE. Més informació a <http://antalya.uab.es/ice/estiu/>.

Onze cursos nous

- Literatura i Gastronomia.
- Sobre Càtars, Bruixes, Templers i altres Heretges de l'Edat Mitjana
- Dones. Una Mirada Crítica des de la Filosofia i la Ciència
- Jocs de Tauler, Estratègies i Recreacions Matemàtiques
- Música i Instruments Musicals
- L'Humor i les seves Formes
- Societat i Cultura Escrita a l'Època Medieval. La Dimensió Social de l'Escriptura, del Llibre i de la Lectura
- Gestió i Avaluació de la Qualitat
- Cuina Jove (Taller Magistral)
- Aplicació del Massatge Infantil a l'Educació Formal i no Formal
- Curs Bàsic de GNU/LINUX
- Taller de ContaPlus.

NOMENAMENTS

J. M. Blanco, nou degà de Ciències de la Comunicació

La Junta Extraordinària de la Facultat de Ciències de la Comunicació va elegir, el 26 de maig passat, Josep Maria Blanco i Pont, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, nou degà de la Facultat. Completen el nou equip de govern David Vidal com a vicedegà d'Ordenació Acadèmica i Professorat; Daniel Tena com a vicedegà de Docència; Charo Lacalle com a vicedegana d'Intercanvis; Patricia Lázaro com a vicedegana d'Economia, Serveis i Equipaments; Paco Martín com a vicedegà de Pràctiques Externes i Promoció; i Alfons González com a secretari acadèmic.

ZANORA

Nomenaments del PDI

Pel que fa al col·lectiu del personal docent i investigador, el professor Antoni Tulla Pujol, de l'Àrea de Geografia Humana, es va fer càrrec del Departament de Geografia el dia 20 del mes de maig passat. La professora Mariona Portell Vidal va ser nomenada, el dia 7 de juny, directora del Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut.

EL WEB

<http://www.uab.es/anydelafisica/>

Les activitats de la UAB amb motiu de la celebració de l'Any de la Física (decretat per la UNESCO per al curs 2004-2005) es van cloure el 26 de maig. Al web podeu trobar el resum de totes aquestes activitats. En particular, podeu reviure l'Any de la Física consultant els vídeos de les xerrades: de les conferències agrupades al cicle La Física i les Fronteres del Coneixement; i dels diàlegs La Física i les Arts, sobre la relació de la física amb les arts i el pensament, i Física i Societat, sobre temes actuals de la física amb incidència en el futur de la societat. El web també inclou informació sobre els ponents que van intervenir als actes.

RECERCA

El nou viver d'empreses VE3B acull les noves empreses de biotecnologia i biomedicina

➤ Aquest espai d'oficines i de laboratoris vol donar un impuls a les empreses derivades sorgides a la UAB

La UAB va inaugurar, el 25 de maig passat, la nova bioincubadora VE3B, un espai de 450 m² de laboratoris i d'oficines situat a la Facultat de Medicina i destinat a acollir les noves empreses derivades de l'àmbit de la biotecnologia i de la biomedicina, sorgides de l'activitat de recerca de la mateixa Universitat.

El nou espai d'incubació es troba en una zona del campus de la UAB adreça-

Està situat en una zona de la UAB dedicada a la biotecnologia i a la biomedicina amb l'objectiu d'optimitzar l'activitat científica

da a la biotecnologia i a la biomedicina, amb la finalitat de facilitar la màxima fertilitat d'idees i d'optimitzar l'activitat mitjançant la instal·lació de serveis científicotècnics i de plataformes tecnològiques comunes amb la resta de laboratoris de la Facultat.

Cadascuna de les empreses disposa d'un mòdul d'entre 50 i 100 m². Aquests

PARETO

La bioincubadora està ubicada a la Facultat de Medicina, al campus de Bellaterra.

espais integren una zona d'oficina i una altra de laboratori per a les empreses que ho necessiten. Les empreses es beneficiaran d'un màxim de cinc anys d'incubació en el viver.

A l'acte d'inauguració, van ser-hi presents Agustí Segarra, director del CIDEM; Marta Aymerich, directora del CIRIT; i Francesc Gòdia, vicerector de Projectes Estratègics de la UAB.

SEGON VIVER D'EMPRESSES

Amb aquestes noves instal·lacions, la UAB ja disposa de dos vivers d'empreses.

El primer, el viver d'empreses Masia Can Fatjó, es va inaugurar el juny de l'any passat i allotja empreses d'àmbits tan diferents com la comunicació, la creació de material audiovisual, la creació de sistemes de votació electrònica o el desenvolupament d'eines d'optimització del rendiment esportiu. Amb el nou viver d'empreses VE3B, la UAB impulsa també les empreses de base biomèdica i biotecnològica que sorgeixen de la Universitat, i que necessiten, en molts casos, instal·lacions amb laboratoris experimentals.

PARETO

Un moment de l'acte d'inauguració.

Sis empreses derivades

La UAB disposa d'un Programa de Creació d'Empreses que identifica els projectes i dona suport a les iniciatives per ajudar a estructurar-les des del començament, amb l'elaboració del projecte empresarial, la cerca de capital i la constitució de l'empresa, fins al seu creixement i la seva consolidació.

Des de la seva creació, l'any 2001, ja s'han acollit a aquest programa un total de disset empreses, de les quals sis estan ubicades a la nova bioincubadora VE3B:

- Ab-biotics: producció de microorganismes fermentadors per a productes alimentaris.

- Hexascreen: producció de minibioreactors amb monitorització de l'activitat cel·lular i bioquímica.
- E-Biointel: bioinformàtica per al tractament de grans volums de dades.
- Univet: tractament de processos al·lèrgics i inflamatoris en animals de companyia.
- Reprogenetics: diagnòstic genètic preimplantacional adreçat a la detecció d'anomalies cromosòmiques i genètiques en embrions humans.
- Activery: nanotecnologia aplicada a l'alliberament de principis actius de fàrmacs.

Grup de Gramàtica Teòrica (GGT)

► El GGT desenvolupa la seva activitat investigadora dins del marc teòric de la lingüística generativa

El Grup de Gramàtica Teòrica, creat a principis dels anys vuitanta, i que forma part de l'Institut de Neurociències de la UAB, és reconegut per la Generalitat de Catalunya com a Grup de Recerca Consolidat des de 1993. El GGT està integrat per vint-i-cinc membres que són professors i becaris dels departaments de Filologia Catalana i de Filologia Espanyola de la UAB, i orienta la seva activitat investigadora a la recerca bàsica en fonologia, morfologia, sintaxi i semàntica del català, del castellà i d'altres llengües, dins del marc teòric de la lingüística generativa. L'eix central dels interessos d'aquest grup resideix en els fonaments de la teoria gramatical, però una part de la recerca té com a objectiu diverses vessants aplicades.

PROJECTES EN MARXA

El nucli de recerca del Grup està actualment constituït per tres projectes d'investigació i desenvolupament. El primer és *(a)simetrias sintácticas en catalán y español*. Aquest projecte té com a objectiu l'estudi sistemàtic de la micro-

ZAMORA

Eulàlia Bonet, Joan Mascaró i Pilar Prieto en la inauguració del congrés PaPi.

variació paramètrica entre el català i el castellà, i s'insereix en un marc global d'elaboració d'una gramàtica comparada de les llengües romàniques.

El segon projecte, *Procesos segmentales y estructura prosódica y morfológica en catalán*, es desenvolupa en el camp de la fonologia i es planteja l'estudi de la incidència de certs factors complexos en l'estructura prosòdica del català: la relació entre l'accent i altres fenòmens fonològics de l'estructura de la síl·laba.

I el tercer projecte del Grup és *Arquitectura integrada para el tratamiento avan-*

zado de textos. Aquest s'emmarca en l'àmbit de l'enginyeria lingüística i es proposa contribuir al desenvolupament d'eines estables per al tractament de la informació lingüística, especialment correctors textuais de nivell avançat que combinin informació estadística i coneixement lingüístic.

A banda d'aquests treballs de recerca, el GGT comprèn altres línies d'actuació, com la formació del professorat, a través de cursos i conferències d'especialistes de reconegut prestigi internacional; la formació de l'alumnat, amb la implantació d'una política de becaris i l'organitza-

La fonètica i la fonologia en l'àmbit internacional

El congrés Phonetics and Phonology in Iberia (PaPi), que va tenir lloc els dies 20 i 21 de juny, és un dels esdeveniments d'àmbit internacional que el GGT ha ajudat a organitzar. La idea de crear el congrés PaPi va sorgir d'un grup d'investigadors espanyols i portuguesos integrats actualment en un grup d'investigació europeu anomenat Tone and Intonation in Europe, amb l'objectiu de fomentar la creixent relació entre la fonètica i la fonologia.

La primera edició d'aquest esdeveniment va tenir lloc a la Universitat de Lisboa, amb una gran acollida internacional, i les ponències van anar adreçades a aprofundir l'estudi d'aquestes dues disciplines lingüístiques per potenciar-ne la interconnexió.

A la segona edició del congrés PaPi van assistir-hi més de cent investigadors de diferents universitats europees, americanes i

asiàtiques, amb dos propòsits bàsics: crear un fòrum interdisciplinari a Europa on es puguin discutir aspectes de la interacció entre la fonètica i la fonologia i, d'altra banda, potenciar la col·laboració, els projectes i els espais comuns de recerca entre els diferents especialistes d'aquestes disciplines.

Van destacar, entre d'altres, les aportacions de Daniel Recasens, investigador de l'Institut d'Estudis Catalans i professor de la UAB; de Robert Ladd, professor de la Universitat d'Edinburg, i de Louis Goldstein, investigador de Haskins Laboratories i professor de la Universitat de Yale.

El 22 de juny, com a activitat complementària, va tenir lloc el II SpanToBI Workshop, que va tractar sobre la representació de l'entonació, coordinat per J. I. Hualde, professor de la Universitat d'Illinoi.

El GGT també du a terme tasques de formació de professorat i alumnes, edició de publicacions i organització de congressos

ció d'un programa de doctorat, de cursos d'estiu i seminaris; la projecció externa a través de congressos internacionals; i una política de publicacions, entre les quals destaquen la col·lecció *Sèrie Lingüística* i les revistes *Catalan Working Papers in Linguistics* i *Catalan Journal of Linguistics*.

Finalment, el GGT també treballa en la preparació de la 29a edició d'un congrés internacional de gran prestigi, l'International GLOW Colloquium 2006. Generative Linguistics in the Old World, que tindrà lloc a la UAB l'abril de 2006.

La mandíbula de Sitges omple el buit del neandertal català

► Presentades les restes trobades en una cova de Sitges, d'entre 40.000 i 100.000 anys d'antiguitat

La mandíbula de Sitges, una de les restes humanes més antigues de Catalunya, va ser presentada el 9 de maig a Barcelona. Uns dies després, el *Journal Human Evolution* va publicar tots els detalls d'aquesta troballa. Peça cabdal per entendre el comportament dels grups humans del Paleolític, la importància de la mandíbula de Sitges radica, sobretot, en el fet que omple el buit que hi havia fins ara de restes de l'home de neandertal (*Homo neanderthalensis*) a Catalunya.

Ha estat impossible datar-la amb precisió. La manca de matèria orgànica no ha permès usar el carboni 14, i tampoc no s'ha pogut establir una correlació estratigràfica. Això la situa en un ampli ventall, entre els 100.000 i 40.000 anys aC.

La mandíbula procedeix de la cova del Gegant, a Sitges, un jaciment arqueològic que va ser habitat pels homes del Neandertal. A principis dels anys cinquanta, el paleontòleg Santiago Casanova, juntament amb l'Agrupació Muntanyen-

ca de Sitges, va fer unes excavacions a la zona en què es van recuperar nombroses restes de fauna prehistòrica. Aquesta col·lecció va ser lliurada el 1998 a l'Arxiu Històric de l'Ajuntament de Sitges i fins ara havia romàs inèdita. Ara s'estan duent a terme noves excavacions arqueològiques en aquesta zona per estudiar la vida dels neandertals i el medi natural en la prehistòria.

L'estudi l'han fet els arqueòlegs del Grup de Recerca del Quaternari del SERP de la UB, Joan Daura i Montse Sanz, conjuntament amb la professora de la Unitat d'Antropologia del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la UAB Eulàlia Subirà, els professors del Centro de Investigación sobre la Evolución y Comportamientos Humanos (UCM-ISCIII) Juan Luis Arsuaga i Rolf Quam, i el catedràtic de Prehistòria de la UB, Josep M. Fullola Pericot.

BREUS

Jesús Piedrafita presenta els treballs sobre la vaca bruna

Jesús Piedrafita, professor del Departament de Ciència Animal i dels Aliments, ha presentat recentment al Parlament els treballs que, des de fa quinze anys, el seu grup de recerca duu a terme en l'àmbit de la caracterització de la vaca bruna dels Pirineus, l'única raça autòctona catalana. Piedrafita és responsable del programa de control i rendiment de millora genètica de la vaca bruna. La presentació dels treballs es va emmarcar dins la compareixença informativa dels representants de l'Associació de la Vaca Bruna davant de la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

Josep Egozcue repassa la història de la citogenètica

Josep Egozcue, professor del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia, va pronunciar la *Honorary Lecture* de la 5th European Cytogenetics Conference, que va tenir lloc a Madrid entre el 4 i el 7 de juny. Amb motiu dels cinquanta anys de la determinació del nombre de cromosomes de l'espècie humana, Egozcue va pronunciar la conferència «What we did and what we do», on va comparar les tècniques antigues amb les actuals, tot fent un repàs a la història de la citogenètica, que el professor de la UAB ha viscut gairebé sencera, des que va començar a treballar en aquest camp l'any 1964.

El pasturatge pot ser una eina per a la prevenció d'incendis

Una part molt important de la gestió del territori per aconseguir disminuir el risc d'incendi és la neteja mitjançant l'activitat ramadera de pasturatge. El grup de recerca en remugants, del Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB, sota la direcció de la professora Josefina Plaixats, ha dut a terme el projecte de recerca «Guardabosc: els animals al servei de la vegetació i el paisatge». Els científics han fet una experiència pilot per netejar una pineda i un matollar mitjançant la pastura de cabres i cavalls a Piera (l'Anoia). Els resultats mostren que les dues espècies són adequades per a tasques de prevenció d'incendis per mitjà de la neteja del terreny.

FOTONOTÍCIA

Física: arrels de la realitat, eines de futur

La Sala d'Exposicions de la UAB ha allotjat, del 17 de maig al 17 de juny, l'exposició «Física: arrels de la realitat, eines del futur», una trajectòria pels diferents àmbits de la física on destaquen dos audiovisuals –sobre la recerca en partícules elementals i sobre la Fira de la Física de la Facultat de Ciències–, així com també un mapa amb les activitats de recerca a tot el món en les quals participen investigadors de la UAB.

Un nou equipament preserva millor el sabor i les qualitats nutritives dels aliments líquids

ZAMORA

El sistema es va presentar en el marc de la Jornada sobre Recerca i Tecnologia dels Aliments de la UAB.

➤ La novetat d'aquest sistema és que, per primer cop, es pot aplicar en aliments líquids

Un nou mètode de conservació, basat en l'aplicació d'altres pressions, ha estat desenvolupat per un conjunt de centres de recerca europeus coordinats pel Centre Especial de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA), de la UAB. Aquest sistema, que va ser presentat en el marc de la Jornada sobre Recerca i Tecnologia dels Aliments de la UAB, preserva les qualitats nutritives i organolèptiques dels aliments líquids molt millor

que els sistemes utilitzats actualment, basats en l'aplicació de calor.

L'aplicació d'altres pressions per a la conservació d'aliments sòlids, com fruites o formatges, s'empra sovint en la indústria alimentària. La novetat d'aquest nou sistema és que, per primer cop, es pot aplicar en sistemes continus, és a dir, en aliments líquids.

El nou mètode ha estat fruit d'un projecte CRAFT, de la UE, coordinat pel director del CERPTA, el professor Buenaventura Guamis, i amb la participació de petites i mitjanes empreses de Catalunya, del País Valencià, d'Alemanya i del Regne Unit, l'University College Cork d'Irlanda, la Universitat de Montpeller i dos centres de recerca d'Alemanya.

Presentat el nou Centre de Desenvolupament Alimentari de la UAB

La Jornada sobre Recerca i Tecnologia dels Aliments de la UAB, que va aplegar a l'Hotel Campus més de trenta directius de les principals empreses del sector alimentari de tot l'Estat, va tenir com a tema central la presentació del projecte per a la creació del nou Centre de Desenvolupament Alimentari de la UAB.

El centre serà l'hereu del CERPTA, amb quinze anys d'experiència en el desenvolupament de nous productes i metodologies en l'àmbit de l'alimentació i que ha creat una infraestructura que ha tingut una gran acceptació entre les empreses alimentàries del país.

El nou centre adaptarà el coneixement fruit de la investigació al llenguatge propi de l'empresa, a les característiques específiques dels seus productes i a les necessitats de la demanda dels seus clients.

«Per a l'Autònoma», va manifestar el professor Buenaventura Guamis, «aquest és el moment més adequat per fer un pas endavant i crear un centre de desenvolupament alimentari d'aquestes característiques».

ZAMORA

El nou centre té una extensió de 2.500 m².

La UAB inaugura la planta MATGAS

El campus de la UAB disposa del primer centre de tot l'Estat dedicat a la recerca, la transferència de tecnologia i la docència en l'àmbit de l'estudi dels materials i dels gasos. Es tracta de l'edifici MATGAS, inaugurat el 17 de juny, amb sis laboratoris que permetran desenvolupar nous productes i processos per a l'obtenció de nous materials. El centre, una iniciativa de Carburos Metàlics, la UAB i el CSIC, té una extensió de 2.500 m² al costat de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC).

A l'acte d'inauguració, que va tenir lloc al Rectorat de la UAB, van ser-hi pre-

sents Carles Solà, conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) de la Generalitat; Xavier Hernández, director general de Recerca del DURSI; Joan Trullén, secretari general d'Indústria del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç; Salvador Barberà, secretari general de Política Científica i Tecnològica del Ministeri d'Educació i Ciència; així com també el president del Consell d'Administració de MATGAS i conseller delegat de Carburos Metàlics, Erwin Zwicky; el rector de la UAB, Lluís Ferrer, i el president del CSIC, Carlos Martínez, entre altres autoritats.

Avaluació del risc psicosocial laboral a la UAB

Un informe identifica les condicions laborals que generen estrès

➤ Unes 1.600 persones han estat entrevistades en aquesta primera visió dels col·lectius de PDI i de PAS

La Comissió de l'Avaluació de Risc Psicosocial a l'Autònoma ha presentat recentment l'informe preliminar dels resultats de l'avaluació que aborda una primera visió de la situació que es viu en els col·lectius de PDI i de PAS.

Aquesta avaluació de risc psicosocial laboral identifica els factors de l'organització i les condicions de treball que poden acabar desencadenant situacions d'estrès laboral. Conseqüentment, l'anàlisi dels resultats d'aquesta avaluació permetrà detectar i quantificar aquestes situacions i, així, determinar les mesures que s'hauran d'aplicar per evitar-les eficaçment.

L'àmbit d'actuació d'aquesta fase de l'avaluació ha estat la Facultat de Ciències, la Facultat de Ciències de la Comunicació, l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria, el Rectorat, el Servei d'Informàtica, el Servei d'Idiomes Moderns, el Servei d'Activitat Física i l'Àrea d'Arquitectura i Urbanisme. S'ha realitzat un total de 1.600 entrevistes a persones de tots aquests centres.

UN CENTENAR DE QÜESTIONS

La població avaluada ha hagut de respondre a més d'un centenar de preguntes d'un qüestionari que aborda els temes de la doble presència (treball domèstic i laboral), les exigències psicològiques quantitatives (relació entre el volum de treball i el temps per fer-lo), les sensorials (tenen relació amb els sentits: concentració, atenció constant, precisió), les cognitives (presa de decisions, idees noves, control de moltes coses a l'hora), les emocionals (afecten els nostres sentiments per entendre la situació d'altres persones), les exigències d'amagar les emocions personals, la influència

a la feina (mesura el marge de decisió respecte al contingut i les condicions de treball), el control sobre el temps de treball, les possibilitats de desenvolupament en el treball (avalua si el treball és font d'oportunitats per al desenvolupament de les habilitats i els coneixements de cada persona), el sentit de la feina (significa poder relacionar el treball amb altres valors), la integració en l'empresa

El qüestionari que ha hagut de respondre la població avaluada tenia més d'un centenar de preguntes molt diverses

(implicació de cada persona en la feina i no amb el contingut del seu treball), la qualitat de lideratge (mesurar el paper de la direcció i la importància de la qualitat de la direcció), la claredat de rol (té a veure amb la definició del lloc de treball i el paper que s'ha de desenvolupar a l'empresa), els conflictes de rol (tracten les exigències contradictòries que es presenten en el treball), la previsibilitat (les

persones necessiten tenir informació adequada, suficient i a temps per adaptar-se als canvis), el suport social en el treball (tracta el nivell d'ajuda rebut dels companys i comandaments), el reforç (mesura el nivell de missatges de retorn rebuts dels companys i superiors sobre com es treballa), les possibilitats de relació social, el sentiment de grup (mesura la qualitat de les relacions socials amb els companys), la inseguretat en el treball i l'estima (representa una compensació psicològica obtinguda de manera suficient o insuficient a canvi del treball realitzat).

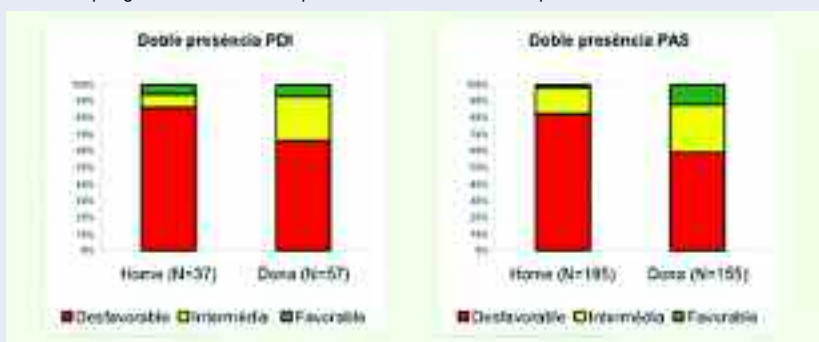
RESULTATS DEL 50 %

En una primera aproximació a les respostes obtingudes s'entreu, pel que fa al PAS, que hi ha vuit aspectes analitzats amb resultats que ronden el 50%. Això vol dir que es manifesten en la meitat de la població enquestaada com a qüestions desfavorables. En el cas del col·lectiu del professorat, hi ha onze preguntes amb resultats superiors al 50%. S'hi han observat més factors favorables que en el PAS amb valors també superiors.

La doble presència

Entre les dimensions psicosocials més remarcables hi ha la doble presència, la qual valora la realització quotidiana de treball domèstic i laboral alternativament, i representa l'esforç del treball total. Es presenta en ambdós col·lectius com la pregunta amb la resposta més

desfavorable i només la considera positivament el 6% de les persones enquestades. Si s'analiza per sexes, es comporta igual entre el PAS i el PDI, i curiosament és més elevada entre els homes que entre les dones, encara que en tots dos casos està per sobre del 50%.

Una nova línia de Renfe millora l'accés en tren a l'Autònoma

► La línia C7 de rodalia facilita la comunicació directa entre el campus de la UAB i el Baix Llobregat

El 23 de maig va tenir lloc la inauguració de la C7, la nova línia de rodalia de Renfe que connecta l'Hospitalet de Llobregat amb Martorell, passant pel Baix Llobregat, el Vallès Occidental i el Barcelonès, i que té una parada a l'estació de Cerdanyola Universitat, a la UAB.

Aquesta nova línia de Renfe suposa un augment dels trens que s'aturen a l'estació de Cerdanyola Universitat, que pas-

sen de 28 a 67. D'aquests trens, 35 provenen de l'Hospitalet i 32 de Martorell. El nou servei de Renfe incrementa de manera notable l'accessibilitat al campus de Bellaterra: incorpora noves estacions com les de Rubí i Sant Cugat del Vallès, i beneficia sobretot les persones que provenen de la zona del Baix Llobregat i que ja no hauran de travessar tot Barcelona per accedir a la UAB.

D'altra banda, a partir de l'entrada en funcionament d'aquesta línia, la UAB ha modificat els horaris i les parades del servei d'autobusos, que fan dos recorreguts pel campus, amb l'objectiu d'adaptar la connexió amb l'estació de Renfe als nous horaris del servei de trens.

La nova línia suposa un augment del nombre de trens que s'aturen a l'estació Cerdanyola Universitat.

La UAB fa costat a les víctimes del tsunami

Davant la catàstrofe que va provocar un tsunami al sud-est asiàtic, el mes de desembre passat, la UAB va decidir fer una contribució econòmica per col·laborar en les tasques d'ajuda humanitària i de reconstrucció de les zones afectades que duen a terme diverses ONG.

Un cop fet el recompte de les aportacions voluntàries del personal de la UAB a través de les seves nòmines, de les aportacions a títol individual i de la quantitat que ha donat la UAB com a institució, s'ha recaptat un total de 12.378 euros, que es donaran a l'ONG Acció Contra el Hambre.

La tasca que desenvolupa aquesta ONG al territori afectat se centra en les feines de rehabilitació, com la reconstrucció de llars, de pous i d'obres comunitàries de sanejament, la recuperació de sòls malmesos per l'onada gegant i la recuperació de la pesca. En totes aquestes accions, hi estan involucrats, de manera directa, els damnificats, que són els veritables protagonistes de la seva rehabilitació.

El rector i l'equip de govern de la Universitat agraeixen la generositat mostrada per totes les persones que han fet possible aquesta contribució.

BREUS

Conveni amb un institut científic de Moçambic

El rector de l'Institut Superior de Ciències i Tecnologia de Moçambic, João Leopoldo da Costa, i el rector de la UAB, Lluís Ferrer, van signar un acord de cooperació científica, acadèmica i institucional per fomentar l'intercanvi de professors i alumnes i per desenvolupar projectes conjunts.

Cooperació institucional entre la UAB i Telefónica

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, i el director territorial de Catalunya de Telefónica, Lluís Castells, van signar, el 27 de maig, un conveni de col·laboració en matèria de desenvolupament tecnològic i suport a la recerca. Ambdues parts elaboraran un pla anual d'activitats. Es constituirà una comissió mixta formada per dos representants de cada una de les institucions per fer el seguiment i l'avaluació de les actuacions fetes en el marc d'aquest conveni.

Punt de Trobada Virtual

El director general adjunt de La Caixa, Julio Lage González, i el vicerector de Projectes Estratègics de la UAB, Francesc Gòdia, van signar una col·laboració entre ambdues entitats, que va tenir lloc el 30 de maig. La UAB s'ha afegit al Punt de Trobada Virtual on universitaris, inversors i jubilats poden posar en comú les seves capacitats. La UAB i La Caixa crearan un equip multidisciplinari que vetllarà pel desenvolupament i seguiment del projecte.

El SAF ofereix serveis gratuïts als estudiants durant els exàmens

► La campanya «Temps d'exàmens? Tens el SAF!» vol fomentar l'hàbit de fer esports per relaxar-se

El Servei d'Activitat Física de la UAB va posar en marxa, del 6 al 30 de juny, la campanya «Temps d'exàmens? Tens el SAF!» per ajudar els estudiants a gaudir dels beneficis de l'activitat física durant aquest període. És el segon cop que el SAF du a terme aquesta iniciativa, després de l'èxit del febrer passat, quan més de 250 estudiants que no eren usuaris del SAF se'n van beneficiar.

La campanya vol conscienciar i crear l'hàbit entre els estudiants de practicar esport i activitat física, especialment durant les èpoques d'exàmens. Està provat que aquesta pràctica comporta més concentració per a l'estudi, alhora que ajuda a relaxar-se, desestressar-se i descarregar les tensions acumulades.

A més de l'accés gratuït, el SAF lliurava vals per accedir a activitats de relaxació

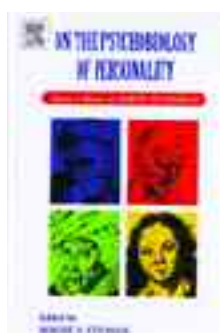

Aquesta iniciativa ja es va portar a terme el febrer.

(tai-txi-txuan, gimsuau, ioga o relaxació) i d'estimulació i descàrrega d'adrenalina (condicionament físic a la sala, activitats aquàtiques de condicionament, iniciació a l'escalada, capoeira i defensa personal).

Un altre val atorgava un 30% de descompte en un massatge a la Unitat de Medicina de l'Esport del SAF que va distribuir un document amb recomanacions posturals i de bons hàbits durant el període d'exàmens. Finalment, el SAF va habilitar una sala d'estudi per poder alternar estones d'esport i d'estudi.

El perfil psicològic dels esportistes de risc

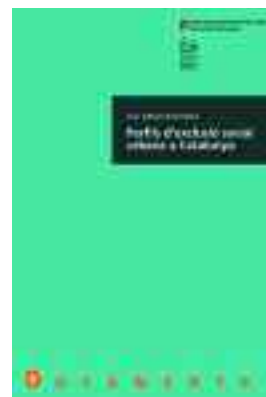

ON THE PSYCHOBIOLOGY OF PERSONALITY. Robert M. Stelmack (ed.). Amsterdam: Elsevier, 2004

La professora Montserrat Gomà i Freixanet, del Departament de Psicologia Clínica i de la Salut, ha publicat, en aquest volum, el seu treball «Percaça de sensacions i esports de risc». La percaça de sensacions és la cerca de sensacions i experiències noves, variades, intenses i

complexes, i l'acceptació de riscos físics, socials, legals i financers només pel plaer que comporta. Es basa en la idea que existeixen diferències individuals en personalitats determinades per als nivells fisiològics òptims d'estimulació i desvetllament. Gomà analitza la contribució d'aquest tret en els esports de risc.

L'anàlisi revela patrons psicològics generals que defineixen els individus que practiquen aquests esports: la percaça de perill i aventura és característica dels subjectes que practiquen esports d'alt i mitjà risc, i amb menys intensitat dels que practiquen esports de baix risc. La percaça d'experiències mitjançant la ment i els sentits és característica dels practicants d'esports d'alt risc, i la susceptibilitat a l'avorriment només difereix quan es comparen nivells extrems de risc. Finalment, la desinhibició sembla característica de tots els esportistes més enllà del risc.

PERFILS D'EXCLUSIÓ SOCIAL URBANA A CATALUNYA. Joan Subirats Humet (dir.). Col·lecció Documents. Servei de Publicacions de la UAB. 2005. Amb la col·laboració de la Fundació Un Sol Món

Aquesta obra fa una ullada al concepte d'exclusió social, força present en el discurs de les instàncies públiques, associatives i acadèmiques. Malgrat la complexitat del tema i la diversitat de situacions que engloba, el seu coneixement és poc profund. El treball exposa el ventall de situacions d'exclusió social a Catalunya i el perfil dels col·lectius que les pateixen.

EVOLUCIÓ DE LA POBRESA MONETÀRIA I LA DESIGUALTAT A CATALUNYA DURANT LA DÈCADA DELS 90. Magda Mercader, Xavier Ramos, Sara Ayllón. Col·lecció Documents. Servei de Publicacions de la UAB. 2005. Amb la col·laboració de la Fundació Un Sol Món.

Aquest treball tracta de l'evolució de la desigualtat i la pobresa monetària en una dècada en què l'economia catalana va créixer a una taxa mitjana del 2,4% anual i es van produir canvis socioeconòmics, demogràfics i polítics importants. Aborda qüestions com l'efecte del conjunt de canvis en la distribució de la renda, el repartiment del creixement econòmic, si ha servit per reduir la desigualtat de la renda i si ha beneficiat els més pobres.

«El millor del Campus Ítaca és que aprens passant-ho molt bé»

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat, entre activitat i activitat, amb dos joves participants de la segona edició del Campus Ítaca

Un cop superat l'equador del Campus, quina és la vostra valoració?

Sergi: Molt positiva. Ens ho estem passant molt bé. I això que no parem! El millor de tot és que, passant-t'ho molt bé, pots aprendre.

Què és el que us ha agradat més?

Sònia: Ens va agradar molt el judici simulat. Vam analitzar i resoldre un cas judicial real amb la col·laboració de professors de la Facultat de Dret. També va estar molt bé l'excursió als museus de Barcelona. Vam acabar cansadíssims!

No és estrany, fent jornades de 9 del matí a 6 de la tarda en ple estiu... No us estimaríeu més estar de vacances?

Sònia: No, gens ni mica. Només és un pèl pesat el viatge [la Sònia es lleva a les 7 del matí per venir des de Gironella], però un cop aquí les hores passen volant.

Sergi: A més, les activitats lúdiques i culturals són molt divertides, sobretot les que fem al SAF: ciclisme, aeròbic, escalada i activitats d'esbarjo a l'aigua.

Un dels objectius d'Ítaca és motivar els estudiants a continuar estudiant després de l'ensenyament obligatori. Creieu que ho assoleix?

Sònia: Bé, jo tinc molt clar que vull continuar estudiant. Molts de nosaltres intentarem compaginar els estudis amb alguna feina, però sempre amb els estudis com a prioritat.

En el cas d'arribar-hi, tots dos seríeu els primers universitaris de les vostres famílies. Us animen els pares a continuar estudiant?

Sí [responen tots dos alhora]. Fins i tot massa [diu rient en Sergi]. Els meus pa-

Sergi Pont i Sònia Coromines

En Sergi acaba de fer els quinze anys. Ha fet tercer d'ESO a l'IES Vallès de Sabadell, juga a futbol a les categories inferiors del Sabadell, li agraden les «mates», la geografia i l'educació física, i ha vingut a la UAB amb set companys més. Li agradaria estudiar Ciències de l'Activitat Física i l'Esport a l'INEFC. La Sònia, també de quinze anys, ha acabat tercer d'ESO a l'IES Gironella d'aquesta població del Berguedà. Li agraden molt les arts i no li van malament les «mates». Voldria ser mestra d'Educació Infantil i impartir l'assignatura de plàstica. Tots dos han participat en el Campus Ítaca 2005, on han compartit dues setmanes d'activitats amb estudiants vinguts d'arreu de Catalunya. (Més informació a la pàg. 4.)

res s'espanten quan, de broma, els dic que no vull fer cap carrera.

Passa el mateix al vostre entorn, amb els companys de classe?

Sònia: Hi ha de tot. Molts ho veuen molt llunyà o no tenen ganes de seguir estudiant. Normalment són els pares els qui valoren més la importància d'una bona formació per al futur professional.

Un altre dels objectius del campus és ser un espai de convivència. També s'assoleix?

Sònia: Sí. Jo no tinc cap company del meu institut al meu grup, però de seguida ens hem fet amics tant dels companys com dels tutors, que són molt enrotllats.

Quin és el paper d'aquests tutors?

Sergi: Cada grup de deu estudiants tenim un tutor que ens orienta en totes les activitats. Ens ajuden a organitzar-nos en grups de treball i a establir els criteris per a l'organització de les activitats.

l'autònoma

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

L'AUTÒNOMA

Publicació de la UAB
EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea de Comunicació i de Promoció

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions
REDACCIÓ: Maria Aragón, Esther Crespo, Miguel Ángel Linares, Antoni Merino, Sònia Perelló, Sílvia Planas, Lucas Santos, Conxa Vallés.

Juny-juliol de 2005. Núm. 184

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.es

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.es
g.premsa@uab.es